

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1109/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Praha 2, Sázavská 5
Sídlo	Sázavská 5, 120 00 Praha 2
E-mail právnické osoby	sazavska@zssazavska.cz
IČ	48132926
Identifikátor	600035611
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Michal Voldřich
Zřizovatel	Městská část Praha 2, náměstí Míru 20/600, 120 39 Praha 2
Místo inspekční činnosti	Sázavská 5, 120 00 Praha 2
Termín inspekční činnosti	26. 4. 2016 – 29. 4. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen „školský zákon“). Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených specifickými úkoly Plánu hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2015/2016 podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona (činnost asistentů pedagoga v základním vzdělávání a vzdělávání žáků se zdravotním postižením).

Charakteristika

Príspevková organizace Základní škola, Praha 2, Sázavská 5 (dále „škola“) vykonáva činnosť základnej školy, školskej družiny, školskeho klubu a školskej jedálne. Vzdelávanie je realizované podľa Školskeho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie *Škola šanci* (dále „ŠVP“). Součástí ŠVP je i školský vzdelávací program školskej družiny a školskeho klubu. Škola realizuje výuku anglického jazyka od 1. ročníku, od 1. do 4. ročníku jsou zřízeny bilingvní třídy s výukou pracovních činností v anglickém jazyce. V termínu inspekční činnosti se zde vzdelávalo 423 žáků ve 20 třídách (na prvním stupni 270 žáků ve 12 třídách, na druhém stupni 153 žáků v 8 třídách). Škola se zaměřuje na poskytování vzdelávání směřujícího k všestrannému rozvoji osobnosti žáka. Dlouhodobě se škole daří úspěšně začleňovat a vzdelávat žáky se specifickými vzdelávacími potřebami (dále „SVP“), žáky s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“) a sportovně nadané (k termínu inspekce 16 % žáků s OMJ a 12 % žáků se SVP).

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitel školy (dále „ředitel“) vytvořil jasně formulovanou, reálnou koncepci rozvoje školy, která je rozpracována do střednědobých cílů, vycházejících z potřeb školy i záměrů zřizovatele. Stanovené cíle se daří postupně naplňovat, např. zvyšování počtu bilingvních tříd, zaměření na primární prevenci nebo na rozvoj finanční a čtenářské gramotnosti. Ředitel uplatňuje demokratický styl řízení. Účelně delegoval část kompetencí, tj. pedagogické vedení školy, na zástupkyni a spolu vytváří dlouhodobě velice funkční tým. Významný poradní orgán představuje pedagogická rada, s níž vedení školy projednává důležité dokumenty školy a záležitosti týkající se vzdělávání žáků. Metodické sdružení a předmětové komise se zabývají zejména plněním ŠVP a organizačními záležitostmi. V menší míře vyhodnocují účinnost využívaných metod a forem ve výuce. Malá pozornost je také věnována analýze dosahovaných výsledků vzdělávání žáků v jednotlivých vzdělávacích oblastech, Kvalitu výchovně vzdelávacieho procesu pozitivně ovlivňuje systematická hospitační a kontrolní činnosť vedení školy. Zaměřuje se především na začínající pedagogy a výuku cizích jazyků. Na základě zjištění jsou přijímána konkrétní opatření, která směřují ke zkvalitnění výuky, včetně personálních změn.

Personální podmínky vzdelávania umožňujú realizáciu ŠVP na veľmi dobrej úrovni. Zákonné podmienky odbornej kvalifikácie splňujú všetci vyučujúci. Výuku zaisťuje 40 pedagógov a 6 asistentiek pedagoga. Vekovo rovnomerne rozvrstvený pedagogický sbor se úspěšně podílí na dosahování dobrých výsledků školy. Přijímání nových pedagogů věnuje ředitel náležitou pozornost, součástí výběrového řízení je i ukázka vedení vyučovací hodiny uchazečem. Proces uvádění začínajících pedagogů je funkční, každý začínající učitel má uvádějícího mentora. Další vzdelávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) podporuje jejich odborný růst a vychází také z potřeb školy (využívání interaktivní tabule, jazykové laboratoře, metody a formy práce se žáky se SPV).

Príznivé materiálne a finančné podmienky prispievajú k realizácii ŠVP na dobrej úrovni. Škola disponuje dostatečným množstvom kmenových a odborných učeben, ktoré svým vybavením podporujú efektivitu vzdelávania. Učebny jsou průběžně renovovány a doplňovány novým školním nábytkem, audiovizuální technikou a učebními pomůckami. Vedení školy zaisťuje obnovu materiálne základny školy, úpravy a realizáciu čerňých oprav. Pro zkvalitnění výuky cizích jazyků byla nově vybudována jazyková učebna – laboratoř. Vedení školy rovněž podporuje vybavení tříd informačními a komunikačními technologiemi (instalace interaktivních tabulí, počítačová učebna). Škola vytváří příznivé materiální podmínky pro sportovní vyžití a relaxaci žáků (dvě tělocvičny, a hřiště

s umělým povrchem), pro pracovní činnosti (nově vybudovaná cvičná kuchyňka a školní dílna) i pro zájmové vzdělávání (keramická dílna s pecí).

Získané prostředky z rozvojových programů škola využila na podporu svých priorit, např. na program sociální prevence a prevence kriminality a na program MŠMT pro děti – cizince ze třetích zemí. Významnou podporou pro školu ve sledovaném období byla finanční částka poskytnutá od zřizovatele, která byla efektivně využita na provoz školy.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání na prvním stupni charakterizovala dobře organizovaná výuka. Střídání činností, použití názorných pomůcek a zařazení didaktických her vhodně aktivizovalo žáky. Velký prostor byl v hodinách věnován skupinovým aktivitám, které rozšiřovaly kompetence ke spolupráci žáků, vhodně rozvíjely komunikační dovednosti. Žáci měli příležitost prezentovat vlastní projekty a referáty. Učitelé účelně zařazovali relaxační a pohybové aktivity, doprovázené zpěvem, hrou na hudební nástroj, dramatizací básně nebo recitací. Náročnost učiva odpovídala věku a schopnostem žáků. Vyučování matematiky v první, resp. ve třetí třídě, vedlo hravou formou k ujasňování si číselné řady a techniky sčítání a odčítání, resp. k zařazování a srovnávání velikosti zlomků. V hodinách literární výchovy učitelé rozvíjeli čtenářskou gramotnost a formou křížovek a doplňovaček prohlubovali vědomosti žáků. Vhodně byly zařazovány mezipředmětové vztahy i souvislosti s reálnými situacemi každodenního života. Asistentky pedagoga poskytovaly účinnou podporu především žákům se SVP, vhodně podporovaly samostatnost žáků, zajišťovaly dohled nad bezpečností žáka i nad jeho chováním. Podle potřeby pomáhaly i ostatním žákům, např. žákům s OMJ. Ve většině zhlédnutých hodin byli žáci vedeni k sebehodnocení nejen ve vztahu k zvládnutí zadaného úkolu, ale rovněž k prožitkovému uvědomění si průběhu celého procesu učení. V převážné části sledované výuky vyučující vhodně dbali na shrnutí a upevnění učiva v závěru vyučovací hodiny.

Většina vyučovacích hodin na druhém stupni měla jasnou promyšlenou strukturu, odpovídající dynamiku a převažovala v nich pozitivní pracovní atmosféra. Pedagogové vedli výuku věcně správně, vhodně žáky motivovali a poskytovali jim dostatečný prostor pro vyjádření, dotazování i samostatnou práci. Zvolené metody a formy (frontální výklad, řízený rozhovor, práce s pracovními listy a sešity, s mapou) v převážné části sledovaných hodin odpovídaly věku a schopnostem žáků i charakteru probíraného učiva. Zařazování skupinové práce a práce ve dvojicích většinou podporovalo vzájemnou spolupráci žáků, učitelé však v menší míře využívali motivační a formativní funkci hodnocení a jen ojediněle žáky zapojovali do vzájemného hodnocení. Vyučující méně často diferencovali zadávané úkoly s ohledem na různou úroveň studijních předpokladů a znalostí. Ve sledovaných hodinách českého jazyka vhodně přizpůsobovali obsah učiva žákům s OMJ a poskytovali jim individuální podporu (speciální didaktické materiály a pomůcky). Během řešení nápaditých jazykových a stylistických cvičení žáci využívali vlastních zkušeností a rozlišovali mezi spisovnou a hovorovou podobou jazyka. Vyučující, až na výjimky, dbali na jazykovou kulturu a vhodně korigovali nespisovné vyjadřování žáků. Účinnost výuky cizích jazyků zvyšovalo účelné využívání didaktické a audiovizuální techniky i propojování probíraného učiva s praktickými příklady. Řečové dovednosti žáků byly rozvíjeny rovnoměrně, v rámci mini dialogů prokazovali žáci odpovídající úroveň vyjadřovacích schopností. Vyučující v dostatečné míře využívali možnost komunikace se žáky v cizím jazyce, ojediněle však tempo jejich projevu neodpovídalo jazykovým

dovednostem žáků. V jednom případě nebyla výuka dostatečně metodicky a didakticky zvládnutá. Účinnost kooperace žáků v rámci skupinové práce snižovalo nevhodné pořadí zadávaných činností a nedostatečná slovní zásoba, což vedlo k nerovnoměrnému zapojení žáků do společné činnosti a k jejich nekázní. Nedostatkem některých sledovaných hodin byla absence shrnutí učiva v závěru vyučovací jednotky, a tím i ověření splnění vzdělávacího cíle. Zaznamenaná práce asistentek pedagoga byla na dobré úrovni, zkušeně a empaticky vedly činnosti se žáky. Účelně vyvažovaly míru podpory. Společným rysem většiny sledovaných hodin na obou stupních byla klidná pracovní atmosféra. Na vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů vhodně navazují další školní a mimoškolní aktivity. Škola má dlouhodobě propracovaný systém projektů. K všestrannému rozvoji osobnosti žáků a k podpoře žáků z méně podnětného prostředí napomáhají pravidelně zařazované aktivity, např. vánoční akademie, exkurze do muzeí a Národního památníku heydrichiády, návštěvy divadelních, filmových představení a výstav. Schopnost jazykové komunikace žáků podporují poznávací zájezdy (Londýn, Drážďany, Lipsko) i pravidelná účast v multikulturním projektu *Edison*. Škola dlouhodobě rozvíjí dovednosti a kompetence žáků v rámci celoškolských mezioborových tzv. *projektových týdnů* (např. *Pražské věže*, *Přírodní rezervace na pražských cyklostezkách aj.*). Jejich obrazová prezentace společně s vystavenými výtvarnými pracemi žáků přispívá k estetizaci školního prostředí. Nad rámec výuky se žáci zapojují do bohaté nabídky zájmových činností (sportovní, umělecké a jazykové kroužky), která napomáhá smysluplnému využití jejich volného času.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání ovlivňuje soustavná práce pedagogického sboru, funkční poradenský systém, ale i sociokulturní prostředí školy. Systematicky nastavený adaptační proces žáků 1. ročníků napomáhá ke zvládnutí nároků školní docházky. Prostřednictvím přípravné třídy škola dlouhodobě podporuje začleňování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, žáků se SVP a především žáků s OMJ do běžných tříd. Úspěšnou realizaci výuky českého jazyka pro cizince dokládá rychlejší osvojení základů českého jazyka a individuální pokrok žáků s OMJ ve výuce. K aklimatizaci žáků a k posilování třídních i mezitřídních vazeb přispívají také periodicky zařazované akce v průběhu vzdělávání (škola v přírodě, školní výlety, sportovní kurzy a projektové týdny).

Škola využívá standardní klasifikaci známkami. Ke sledování individuálního pokroku žáka napomáhá periodicky zařazované slovní hodnocení v rámci práce s portfolií na 1. stupni. Pravidelná analýza a průběžné porovnávání výsledků vedením školy i na jednáních pedagogické rady umožňuje škole přijímat efektivní opatření ke zlepšení kvality vzdělávání i cílenou podporu žáků se SVP (např. naplňování individuálních vzdělávacích plánů). V případě studijního neúspěchu nebo při výkyvu v prospěchu žáků poskytují vyučující 1. stupně ve spolupráci se speciální pedagožkou žákům doučování, na 2. stupni jsou využívány individuální konzultace nebo volitelná cvičení z matematiky a českého jazyka v 9. ročníku.

Prostřednictvím externího testování a zapojení do mezinárodních šetření škola dlouhodobě ověřuje výsledky a úroveň osvojení klíčových kompetencí (žáci 6., 8. a 9. ročníku). Jednotně nastavený systém hodnocení umožňuje získat objektivní zpětnou vazbu o úrovni vzdělávání v hlavních předmětech a systematicky vyhodnocovat využívání studijního potenciálu žáků. Srovnávání výsledků v rámci ročníků, tříd i jednotlivců zaznamenává

nejen přidanou hodnotu v průběhu vzdělávání, ale také pružně reaguje na zjištěné nedostatky (např. problémy s orientací v textu v 6. ročníku). Z analýzy výsledků testování vyplývá, že žáci dosahují nadprůměrných hodnot ve všech sledovaných oblastech (český jazyk, matematika, obecné studijní předpoklady). Ojedinelé zhoršení výstupů odpovídá dlouhodobým výsledkům některých žáků a odráží tak specifika dané třídy (např. podprůměrné výsledky v českém jazyce a matematice v 9. ročníku ve školním roce 2014/2015). Velmi dobrou úroveň řešení problémů nebo práce s informacemi dokládá téměř stoprocentní úspěšnost žáků v této oblasti (8. ročník).

O kvalitě výchovně vzdělávacího procesu vypovídají celkové dobré výsledky vzdělávání. Počet žáků dosahujících vyznamenání je stabilní (ve sledovaném období od 60 % - 63 %), neprospívající žáci tvoří přibližně jedno procento. K nepříznivým zjištěním patří vyšší míra průměrného počtu zameškaných hodin na žáka a především počet neomluvených hodin (ve školním roce 2014/2015 celkem 427 hodin, tj. 1 hodina na žáka). Neomluvená absence narůstá zejména ve vyšších ročnících a týká se spíše jednotlivých žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a občas i žáků s OMJ (problematická komunikace se zákonnými zástupci, nepřizpůsobení se školnímu režimu). Na základě závažnosti konkrétní situace vedení školy aktivně řeší jednotlivé případy problémových žáků (např. zapojením zástupců školního poradenského pracoviště a třídních učitelů do intenzivnější spolupráce se zákonnými zástupci, součinností s OSPODem a Policií ČR při záškoláctví a konáním tzv. *případových konferencí* ve spolupráci se sociálním kurátorem). Důsledné uplatňování nastavených pravidel hodnocení chování problémových žáků koresponduje s počtem žáků se sníženou známkou z chování (ve školním roce 2014/2015 9 žáků). K uplatnění motivační funkce hodnocení napomáhá pravidelné oceňování jednotlivců v rámci tříd. Počet udělovaných pochval o třetinu převyšuje ukládaná kázeňská opatření.

Škola cíleně vytváří podnětné prostředí pro rozvíjení schopností a dovedností talentovaných žáků (např. Pythagoriáda, předmětové olympiády, vědomostní soutěž *Klíč od Prahy 2*, pěvecká soutěž *Vinohradský slaviček*). Účinnost podpory sportovně nadaných žáků dokládají jejich úspěchy v utkáních regionální i celostátní úrovně (např. florbal, stolní tenis, gymnastika, Mistrovství ČR v plavání).

Ředitel vybudoval kvalitní *poradenský tým* (školní poradenské pracoviště), který tvoří výchovná poradkyně, metodik primární prevence, školní speciální pedagožka a psychologka. Cílené utváření pozitivních sociálních vazeb ve škole podporuje spolupráce s externím preventistou sociálně patologických jevů. Významným přínosem je práce speciální pedagožky, jež vede specificky zaměřené hodiny na podporu žáků se zdravotním postižením či znevýhodněním. Psycholožka se pravidelně věnuje práci se třídou, s jednotlivými žáky, jejich rodiči i učiteli. Společně s vyučujícími hledá příčiny možného školního neúspěchu a prostřednictvím náslechu jednotlivých hodin a následných rozborů s učiteli navrhuje efektivní řešení. Metodik primární prevence (a současně ředitel) kooperuje při řízení školního poradenského pracoviště s psychologkou a zástupkyní ředitele. Systematicky mapují situace v jednotlivých třídách (vztahové i výukové) a poskytují zpětnou vazbu vyučujícím. K efektivitě celého systému přispívají neformální schůzky všech pedagogů školy, ale také pravidelné schůzky užších třídních týmů, jejichž jednání se účastní rovněž zástupce Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 1, 2 a 4. Ředitel úspěšně buduje prostředí školy založené na vztazích důvěry, umožňuje zapojení žáků do chodu školy prostřednictvím žakovského parlamentu.

Škola věnuje patřičnou pozornost zajišťování *bezpečného prostředí* pro vzdělávání žáků. Žáci většinou dodržují nastavená pravidla ve škole i při mimoškolních činnostech. Míra úrazovosti je stabilní. K lepší informovanosti žáků o chování při mimořádných situacích přispívá jejich pravidelná účast na *Dni s integrovaným záchranným systémem* spojená s nácvikem evakuace školy.

Škola navazuje přínosné *partnerské vztahy*. Mezi významné partnery patří zákonní zástupci žáků, kteří založili Sdružení přátel Sázavská a Klub rodičů a pomáhají škole zejména finančně. Významnou podporu škole poskytuje zřizovatel. Spolupráce s občanským sdružením Prevalis, s neziskovou organizací Barevný svět dětí v projektu „Kámoš“, s externím preventistou a PPP pro Prahu 1, 2 a 4 podporuje primární prevenci. Dlouhodobě rozvíjené vztahy se sportovními oddíly, zejména s Bohemians Praha, přispívají k možnosti kvalitního využívání volného času žáků. Multikulturní výchova a tolerance žáků z odlišného kulturního prostředí je účinně podporována zapojením školy do projektu Edison.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *propracovaný systém celoškolských mezioborových projektů podporující všestranný rozvoj žáků*
- *komplexní systém poradenských služeb*

Slabé stránky

- *menší míra využití formativního hodnocení a vzájemného hodnocení žáků ve výuce na 2. stupni*
- *nižší míra zohlednění rozdílných studijních předpokladů žáků ve výuce na 2. stupni (diferencované zadávání úkolů)*
- *nedostatečné zapojení metodických orgánů školy do analýzy úrovně výuky a dosahovaných výsledků vzdělávání žáků*

Návrhy na zlepšení stavu

- *více využívat formativní hodnocení žáků ve výuce, podporovat vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků na 2. stupni*
- *začleňovat do výuky diferencované úkoly zohledňující rozdílné studijní předpoklady žáků na 2. stupni*
- *důsledně zařazovat shrnutí učiva v závěru vyučovacích hodin na 2. stupni a ověřovat splnění stanoveného vzdělávacího cíle*
- *zaměřit činnost metodických orgánů školy také na oblast kvality a výsledků vzdělávacího procesu*

Hodnocení vývoje

- *škola si udržuje standard poskytovaného vzdělávání, úspěšně rozvíjí činnost školního poradenského pracoviště, zlepšuje materiálně technické podmínky vzdělávání.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Praha 2, Sázavská 5 ze dne 15. 10. 2009 s účinností ode dne 15. 10. 2009
2. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy č. j. S-MHMP 685197/2015 ze dne 4. 5. 2015 o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2015
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele č. j. MCP2/051081/2012/OSK-OSMT/Mar ze dne 21. 5. 2012 s účinností od 1. 8. 2012
4. Rozhodnutí MŠMT o povolení vyučovat předmět pracovní činnosti v anglickém jazyce č. j. 23 896/2011-22 ze dne 12. 8. 2011 s účinností od 1. 9. 2012
5. Školní vzdělávací program „Škola šancí“ č. j. 5/2013 s platností od 1. 9. 2013
6. Školní vzdělávací program – školní družina s platností od 1. 9. 2015
7. Školní vzdělávací program – školní klub s platností od 1. 9. 2013
8. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
9. Personální dokumentace vedená k termínu inspekční činnosti
10. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
11. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
12. Individuální vzdělávací plány pro školní rok 2015/2016
13. Portfolio školního poradenského pracoviště, školní rok 2015/2016
14. Minimální preventivní program, školní rok 2015/2016
15. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2015
16. Výkaz zisku a ztráty za rok 2015
17. Hlavní účetní kniha za období 12/2015
18. Přehled čerpání finančních prostředků v roce 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Jana Máchalová, školní inspektorka

J. Máchalová v. r.

Mgr. Petra Stoklasová, školní inspektorka

Petra Stoklasová v. r.

Mgr. Lukáš Valda, školní inspektor

Valda v. r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Hana Vejdovská v. r.

V Praze 24. 5. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Michal Voldřich, ředitel školy

Voldřich v. r.

V Praze 7. 6. 2016